

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 503. Pœna carceris, detrusionis in monasterium qualiter irrogari possit clericis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

ac de causis merè spiritualibus, ut constat, adeoque & pœnas etiam pecuniarias, si hæc à jure iis criminibus statutæ, infligere, quin & eas, ubi jure non impostæ, sed earum definitio arbitrio Judicis relicta (saltem post Trident. Sess. 25. c. 3. de reformat.) Fagn. in c. licet. h. t. n. 11. 12. & 21. Oliva l. c. n. 2. Pirh. h. t. n. 7. in fine. Wiestn. h. t. n. 22. Quod si verò jus statuat solam pœnam Spiritualem vel corporalem pro crimine aliquo, Judicem non posse illam in aliam commutare, nisi qui potest in illo crimine dispensare, asserit Pirh. l. c. quamvis Abb. in cit. c. licet. & Fagn. ibid. n. 13. dicant, quemlibet Judicem potentem de causa cognoscere posse pœnam à jure statutam in pecuniariam commutare, modò id faciat in sententiæ prolatione & cognitâ causâ.

Quest. 500. Pœnæ pecuniariæ, quibus ab Episcopo aliisque Judicibus ecclesiasticis applicandæ?

R Esp. Quamvis quondam passim recepta fuerit doctrina & facta distinctio à Covar. l. c. n. 9. quâ permittit pœnas pecuniarias à lege, statuto, vel consuetudine definitas à dictis Judicibus propriis usibus applicari, nisi ex alteri, præsertim certæ causæ piæ vi ejusdem statuti aut ex recepto usu applicandæ, aut ut addit Oliva n. 13. & 17. eæ in reparationem injuriæ vel damni illati sint impendendæ, eas verò pœnas arbitrio Judicis statutas non ipsi, sed piis tantùm usibus applicandas censet ex ea ratione, ne ex hoc suspicionem avaritiæ incurrat, quam auctoritas legis removet, & arbitrium proprium Judicis ingerit. Huic tamen distinctioni locus amplius non est, dum ad tollendam istiusmodi avaritiæ suspicionem Trid. l. c. multas pecuniarias indistinctè, sive vi legis seu statuti, sive à Judice sint impostæ crimini, voluit applicari, non Episcopo seu cameræ episcopali, sed locis aut causis piis ibi existentibus, ut cum Quarant. in summa Bullarii v. pœna. adductis Cardinalium S. Concilii inter pretam declarationibus, tradunt Barb. de off. & potest. episc. alleg. 107. n. 19. Dianap. 10. rr. 8. resolut. 2. §. ad hæc omnia. Testans hoc decretum Concilii à majore & meliore parte Episcoporum observari; quo tamen non obstante, casu quò Episcopus pauper sit, posse istiusmodi pœnas statuto diocelano, exceptis iis, quæ clericis concubinariis, aut non residentibus imponuntur, statutas ejus usibus applicari tradit & declarat S. Concilii decretum, & stabiliunt Barb. in cit. c. 3. Trid. Oliva. l. c. n. 16. quod proinde in Episcopis Hispaniæ & Lusitaniæ (quibus addi possunt plerique Germaniæ Episcopi) utpote abundantibus redditibus, non procedere notant cit. A. A.

Quest. 501. An pœna confiscationis bonorum locum habeat in clericis, & quibus bona confiscata cedant?

R Esp. ad primum: Affirmativè c. vergetis, de heretic. c. cum secundum. ibid. in 6. c. super. de V. S. idque, sive clericis infligatur per sententiam, sive criminis, cui à jure inflicta, rei declarentur.

2. Resp. ad secundum: Si beneficium habeant, applicentur ecclesiæ, à qua stipendium receperunt c. excommunicamus. §. damnati. de heret. si nulli ecclesiæ deserviverunt, bona illa cedunt fisco ecclesiæ seu Episcopi in pios usus distribuenda. Farin. pr. crim. q. 190. a. 154. bona verò patrimonialia, imò & accepta ex beneficiis, ubi clerici liberè disponere possunt de iis ad instar patrimonialium, ea cedere

fisco seculari præter alios notant Sanch. l. 2. moral. c. 20. n. 25. Oliva foreccles. p. 2. q. 8. n. 21. apud Wiestn. h. t. n. 33.

Quest. 502. Num torturæ subijci & pœnis corporalibus à Judicibus ecclesiasticis affici possint clerici?

R Esp. ad primum: Tamen negent hoc ipsum aliqui cum Gl. in l. milites. C. de question. v. pœnis. & Everhard. legal. arg. loc. 56. n. 4. exemplo adscriptorum profanæ militiæ, qui questionibus non subijciebantur, & hoc ipsum esse consorte juri imperiali, Arg. cit. L. & veteri Ecclesiæ disciplinæ ex Concil. Matifconensi 1. can. 19. & Altiliodorensi. can. 33. & Innoc. I. Epist. 13. satis constat, ut inquit Wiestn. h. t. n. 26. modernâ tamen curiarum ecclesiasticarum praxi clericos, etiam in sacris constitutos, & Sacerdotes à tortura non eximi, sed de enormibus criminibus suspectos & diffamatos questionibus seu torturæ subijci posse, citatis aliis tradunt Farin. pr. crim. q. 4. n. 7. Guazzin. de defens. reorum 33. c. 10. n. 3. qui tamen monet, ob præsumptionem integritatis & innocentie fundatam in S. ordinis & status dignitate ad torturam clericorum maximè Sacerdotum indicia urgentiora delicti requiri, quàm ex quibus laici torqueri solent, & mitius torquendos quàm illos, ut Clarus §. fin. q. 64. n. 24. quin & ultra indicia ad horum torturam sufficientia etiam aliquam delicti & personæ infamiam requirit Farin. l. c. num. 9. Porò quamvis jure antiquo Clerici per ministros laicos torqueri non poterant, per consuetudinem tamen hodiernam eorum torturam ministris laicis ab Episcopo demandari posse, notant Farin. n. 14. Guazzin. n. 4. fortè ut Wiestn. h. t. n. 26. in fine, sicut eorum captura, incarcerationio ministris laicis committi potest. Unde etiam

2. Resp. ad secundum: Videri potest, infligi illis posse à ministris laicis de mandato Episcopi verberationem seu flagellationem, juxta c. 1. de calumniat. saltem moderatam, ne in sanguinis vindictam transire videatur, quod tamen etiam de jure fieri possit, à curiis tamen episcopalibus Hispaniæ, Franciæ, Lusitaniæ recessisse testantur Clar. §. fin. q. 70. n. 2. Oliv. foreccles. q. 10. n. 8. apud Wiestn. h. t. n. 25. dicentem se quoque in Germania illam pœnam inflictam Clericis non meminisse audisse.

Quest. 503. Pœna carceris, detractionis in monasterium qualiter irrogari possit clericis?

R Esp. ad primum: Incarceratio custodiæ causâ decerni potest clerico de fuga suspecto, c. si clericos. de sent. excomm. in 6. Streinius sum. jur. can. p. 3. t. 16. §. 2. du. 14. n. 2. præmissâ tamen prius informatione de infamia & indicis criminis, eò quòd incarcerationio etiam sola infamiam & non facilè reparabile præjudicium asserre soleat. Felin. in c. cum super. de sent. & re judic. Jalon. in L. si se. §. 6. ff. de re judic. Praefatus pr. episcop. p. 2. c. 4. a. 14. n. 2. quos citat & sequitur Wiestn. h. t. n. 30. debetque carcer solius custodiæ causâ decretus, esse honestus & non corporis afflictivus, ut cit. A. A. solèturque protrahi, quousque durat judicium, ut Streinius l. c. carceri verò causâ pœnæ perpetuus, etiam hominibus liberis decerni non poterat, sed solis servis, L. servus. junctâ à L. incredibile. c. h. t. jure tamen & usu tribunalium ecclesiasticorum carcer tam temporaneus quàm perpetuus in pœnam criminum capitalium (non quorumcunque, sed jure

expres-

expressorum, c. excommunicamus. de heretic. c. quamvis. & c. Felicis. h. t. in 6. & propter quæ in foro seculari pœna mortis (& quidem non simpliciter, sed atrocioris v. g. ignis, rotæ, damnationis ad bestias, lacerationis membrorum, ut Oliva loc. cit. q. 10. n. 11. cum Innoc. & Abb. in c. tue infligitur) clericis reis decerni consuevit. Strein. cit. du. 14. n. 4. Diaz. pr. crim. c. 137. quæ etiam pœna carceris ob atrocitatem criminis valde enormem ita de jure exasperari potest, ut juxta c. novimus de V. S. non nisi pane doloris & aqua angustia sustentari debeant, quamvis cavendum, ne alimenta aliaque vitæ necessaria in carcerato tali subtrahantur, ita ut si eorum defectus esset causa mortis, ab Episcopo tam severe procedente irregularitas contraheretur. Cardin. in Clem. 1. de pœnis. & remiss. q. 7. Abb. in c. à nobis. de apostat. num. 1. Tholof. Syntag. L. 31. c. 33. n. 5. Præter. l. c. Wiestn. n. 31. Ad pœnam carceris spectat ergastulum, quod est locus, in quo mancipia deteriora in vinculis opus facere cogebantur. Schard. in lexicojurid. Lit. E. & in quem personæ Deo dicatæ præsertim moniales turpiter & impudicè viventes detruhebantur, §. Salomon. post. can. cum beatus. dist. 45. & can. impudicas. 27. q. 1. Tholof. partit. can. l. 4. tit. 25. n. 8.

2. Resp. ad secundum: Detrusio clericorum gravium delictorum reorum prius depositorum, uti & quandoque laicorum, imò & fœminarum, præsertim in adulterium vel stuprum lapsarum in arctum monasterium olim erat in usu. c. si qua monacharum. 27. q. 1. c. pervenit. de adulter. c. inter. de purgat. can. c. tua h. t. non ut editis votis paupertatis, castitatis & obedientiæ religionem profiterentur, sed ut in eo reclusi, & ab omni mundana Societate & delinquendi occasione remoti sub disciplina monasticæ & pœnitentiæ oneribus vel perpetuo, can. si Episcopus. dist. 50. can. si quis clericus. dist. 81. can. omnis. de pœnis. & remiss. vel ad quinquennium vel septennium. c. sicut §. fin. de homicid. aliudve majus minusve tempus lugendo peccata præterita, cogitandoque & agendo, quæ ad salutem pertinent, vitam traherent, Farin. pr. crim. q. 119. n. 54. Gonz. in c. 1. de regul. n. 10. paulatim tamen hæc pœna monasteriis nolentibus istiusmodi facinorosos ad agendam pœnitentiam intra sua claustra recipere, & quod eorum plurima, totique religiosi Ordines ad illos recipiendos per privilegia apostolica exempti, ad eos recipiendos compelli non possent ab Ordinariis, hæc pœna ut plurimum abiit in defuetudinem, substituta ei transmissio ad tritemes, potissimum in Italia, vel ad carceres perpetuos, testibus Diaz. pr. crim. can. c. 55. Fagn. in c. cum non ab Domino. n. 104. Farin. l. c. num. 55.

Quæst. 504. Qualiter pœna relegationis & exilii irrogari possit clericis?

Resp. Exilium seu relegationem extra diœcesin Episcopus, extra provinciam seu Archidiœcesin Archiepiscopus clericis in pœnam decernere potest, can. beatus. d. 45. can. quicumque. §. plerique 26. q. 5. Præter. pr. episc. p. 2. c. 4. a. & num. 14. Wiestn. h. t. n. 27. Prælatum quoque regularem subditos sibi religiosos, dum id delinquentium correctio, aliorum exemplum, aut monasterii tranquillitas exigere videtur, exilio plectere posse, tradit Rodriq. Tom. 2. qq. regul. q. 24. a. 1. eò quòd in hos idem ferè possit, quòd Episcopus in suos clericos diœcesanos, & quòd, si religionis alicujus constitutionibus vel moribus receptum sit, ut possit Præla-

tus religioso suo, & Episcopus Clericis expulsis in super civitatis & patriæ jura adimere, & perfectum exilium decernere, implorandum ei esse brachium sæculare, c. si quis. de clerico excom. junctâ Gl. v. Regis judicio & Trid. Sess. 24. c. 8. de reform. eò quòd istiusmodi exilii perfecti pœna non sit penes Ecclesiam, ut Decius in c. cum non ab homine. de judic. n. 13. & Barb. in cit. c. si quis. num. 4. astruit Wiestn. cit. num. 27.

Quæst. 505. Infamia quid, & quotuplex, & qualiter etiam à clericis contrahatur?

1. Resp. ad primum: Infamia est bonæ famæ privatio seu diminutio ob publicam sinistramque de persona ex vitio illius apud viros probos & honestos ortam opinionem. Tholof. Syntag. l. 31. c. 29. n. 5. Suar. d. 48. de censur. f. 1. n. 1. juxta c. l. cognitionem. §. 1. ff. de extraord. cognit.

2. Resp. ad secundum: Infamia duplex communiter assignatur, nempe infamia facti, quæ ex sola inhonesti operis manifesta turpitudine apud viros probos & honestos boni nominis æstimationem diminuente nascitur, licet nulla lex aut Judicis sententia propterea aliquem infamem declaret, L. neque famosis. C. de dignitat. junctâ L. verum. ff. de furtis. Et infamia juris, quæ publica legis vel canonis auctoritate delicto annexa, eo commissio citra omnem Judicis sententiam contrahitur, vel primum per sententiam Judicis juxta legis declarationem infligitur, qualiter infames jure canonico censentur, quotquot jure civili habentur infames, ut expressè dicitur, c. omnes. 6. q. 1. Barb. ibid. n. 1. nisi tamen SS. Canones infamiam jure civili inductam speciatim sustulerint, ut constat ex c. ult. de secundis nuptiis, ubi infamia jure civili l. 1. C. de secund. nupt. decreta mulieri intra annum luctus nubenti fuit sublata. Felin. in c. testimonium de test. & attest. n. 15. Garc. de benef. l. 7. c. 8. n. 11. Jure autem civili expressè habentur infames exercentes lenocinia maris aut fœminæ quatuordecim prostitutione. L. atletras §. 2. ff. de his, qui not. infam. & L. palam. §. 6. ff. de ritu nuptial. Bina sponsalia binasve nuptias eodem tempore propriâ auctoritate constitutas habentes. L. quid ergo. ff. de his, qui not. infam. Operam suam ad depugnandum cum bestiis locantes. l. 1. §. 6. ff. de postulat. Quæstus causâ cum alio homine ad privatum certamen descendentes, l. quod ait. §. fin. ff. de his, qui not. infam. ex quæstu histriones aut turpes ludos agentes. L. ead. §. fin. Contractum juramento firmatum non servantes. L. si quis major. C. de transact. Hæretici, auth. Gazaros c. de hæret. Ulurarii manifesti, & ulurarum usuras exigentes. L. improbum. C. ex quib. caus. infam. irroget. Jure insuper Canon. infames habentur S. R. E. Cardinales hostiliter insequentes c. felicis. in 6. pluresque alii, de quibus can. infames. 6. q. 1. item fœminam matrimonii causâ rapientes. Trid. Sess. 24. de matr. reform. in duellum descendentes, eorumque patrini. Trid. Sess. 25. c. 19. de reform. His adde Sodomiam ex consuetudine exercentes. Teste Laym. l. 1. rr. 5. c. 4. n. 1. Porro licet hujusmodi delictis etiam occultis statui infamiam teneant, Sylv. v. irregularitas. q. 14. & Suar. de cens. d. 48. f. 1. n. 1. eò quòd infamia non eorum manifestationi, sed perpetratiioni jure imposita sit, ut tamen delinquentes istiusmodi actu infamiam incurrant, requirit delictorum illorum manifestationem seu publicationem, probabilius docent Abb. in c. ex tenore de temp. ordin. num. 4. Nav. man. c. 27. n. 248. Covar. l. 3. var. c. 3. n. 2. Sanch.